

PÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen

13.1.2016

DNr:o

YM6/5222/2014

ASIA Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan vahvistaminen

VAHVISTETTAVAKSI SAATETTU PÄÄTÖS

Lapin liiton maakuntavaltuuston päätös 20.5.2014 Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan hyväksymisestä.

KAAVAN SISÄLTÖ

Suhangon vaihemaakuntakaava koskee Suhangon kaivoshankkeen vaatimia muutoksia maakuntakaavoihin Ranuan, Tervolan ja Rovaniemen kuntien alueella. Kaavassa käsitellään pääasiassa Suhangon kaivoshankkeeseen liittyvät asiat.

LAUSUNNOT

Sisäministeriö, puolustusministeriö, valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat antaneet maakuntakaavasta lausunnon.

Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriölle on varattu tilaisuus lausunnon antamiseen.

Kaavasta on antanut lausuntonsa myös Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Puolustusministeriöllä ja valtiovarainministeriöllä ei ole lausuttavaa kaavasta.

Sisäministeriö

Sisäministeriö toteaa, että pelastustointa koskevia vaikutuksia tulee lähinnä liikenteen lisääntymisestä kaivoshankkeen aikana. Liikenteen lisäyksen on kuitenkin arvioitu olevan sekä rakennusvaiheessa että toimintavaiheessa kohtalainen. Suurimmat riskit kohdistuvat raskaan liikenteen lisääntymiseen sekä erityisesti kemikaalikuljetuksiin, jotka lisäävät kemikaalionnettomuuk-
sien todennäköisyyttä alueella. Alue on kuitenkin pääsääntöisesti asumatonta aluetta ja kaivos-
alue asettaa rajoituksia asumiselle, loma-asumiselle, metsä- ja porotaloudelle sekä virkistyskäy-
tölle.

Sisäministeriön näkemyksen mukaan liikenteen onnettomuusriskin lisääntyminen on pienehkö ja mahdolliset vaikutukset ovat lievät. Sisäministeriöllä ei ole huomautettavaa Suhangon kai-
voshankkeen vaihemaakuntakaavaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Museoviraston lausuntoa vaihemaakuntakaavasta.

Museovirasto on antanut maakuntakaavaluonnoksesta lausunnon 19.12.2013 ja kaavaehdotuksesta 20.3.2014. Maakuntakaavan vaikutusten arviointi on perustunut kaivoshankkeen sekä sen sähkönsiirron YVA-selostuksiin.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemansuojelun osalta Museovirastolla ei ole ollut huomautettavaa kaavahankkeesta. Hankkeella ei ole vaikutuksia maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaiksi luokiteltuihin maisema-alueisiin tai rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

Maakuntakaavassa ei osoiteta muinaisjäänköhteitä. Museovirasto on arkeologisen kulttuuriperinnön suojelun näkökulmasta kiinnittänyt huomiota erityisesti siihen, että tehdyt selvitykset eivät kaikilta osiltaan vastaa suunniteltuja maankäytön alueita tai niiden muutoksia sekä korostanut yksityiskohtaiseen suunnitteluun kohdistuvia muinaisjäänkösten suojelu- ja selvitystarpeita.

Museoviraston esittämiä kannanottoja arkeologisista selvitys- ja suojelutarpeista kaivosalueella sekä sähkönsiirtolinjauksen ja yhdystietarpeen osalta on huomioitu kaavaselostusta täydentämällä. Lisäksi kaavamerkintöjen ja -määräysten yleismääräys edellyttää kulttuuriympäristöarvojen huomioon ottamista koko kaava-alueella, muinaismuistot mukaan luettuina.

Museovirasto pitää Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan vahvistamista mahdollisena.

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan kaavan vahvistamiselle ei ole estettä.

Ministeriö haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että kaavassa ei ole riittävästi arvioitu, mitkä ovat välittömät ja välilliset vaikutukset luonnonvaroihin kuten metsävaroihin. Vaikutusten arvioinnissa tulisi käydä ilmi, kuinka paljon metsää (ha tai m³) poistuu eli kuinka kaava vaikuttaa metsävaroihin. Vaikutukset kalatalouteen on kuvattu oikein ja niihin voidaan puuttua kaivoksen lupavaiheessa tehtävillä ratkaisuilla.

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikennevirasto on lausunut Suhangon kaivoshankkeen ehdotusvaiheesta seuraavasti:

"Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavassa käsitellään kaivoshankkeen vaatimia muutoksia voimassa oleviin maakuntakaavoihin Ranuan, Tervolan ja Rovaniemen kuntien alueella. Vahvistuessaan kaava kumoaa alueeltaan Länsi-Lapin maakuntakaavan, Rovaniemen maakuntakaavan ja Rovaniemen vaihemaakuntakaavan.

Vaihemaakuntakaavassa esitetään merkinnällä " Yhdystie, merkittävästi parannettava " kantatie 78:n ja kaivosalueen välinen osuus nykyisestä Palovaaran paikallistiestä (19758). Merkintä perustuu Liikenneviraston ja kaivoksen avaamista valmistelevan yrityksen väliseen aiesopimukseen vuodelta 2013. Tieyhteyden rakentamista varten on voimassaoleva tiesuunnitelma, joka on lainvoimainen 2017 loppuun.

Lisäksi vaihemaakuntakaavassa esitetään yhdistysten yhteystarve kaivosalueelta länteen valtatielle nro 4. Yhdistysten tarve tulee tutkittavaksi, kun kaivostoiminnan tuottamasta materiaalikuljetusten määrästä, muodosta ja kustannuksista on tarkempaa tietoa vaihtoehtojen tarkastelua varten.

Liikennevirastolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta."

Ehdotusvaiheen jälkeen ei kaavaan ole tullut muutoksia, jotka edellyttäisivät lausunnon muuttamista.

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö esittää asian johdosta lausuntonaan seuraavaa:

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää muun muassa seuraavaa:

1) turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista.

Vaihemaakuntakaavassa on riittävästi huomioitu sen vaikutukset ihmisten elinoloihin ja ympäristöön.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että vaihemaakuntakaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:ssä asetetut sisältövaatimukset ja maakuntakaava voidaan täten vahvistaa.

Lausunto on valmisteltu yhdessä Lapin aluehallintoviraston kanssa.

VALITUKSET

Maakuntavaltuuston päätöksestä ei ole valitettu.

Lapin liiton vastine

Lapin liitto on antanut vastineen lausuntojen johdosta.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN PÄÄTÖS

Kannanotot ministeriöiden lausuntoihin

Ympäristöministeriö toteaa, ettei sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoon ole tarvetta ottaa kantaa.

Sisäministeriö

Liikenteen lisääntyminen kaivoksen rakennus- ja toimintavaiheessa on kohtalaista, ja suurimmat riskit kohdistuvat raskaan liikenteen lisääntymiseen ja kemikaalikuljetuksiin. Koska alue on pääosin asumaton aluetta, ja kaivostoiminta asettaa rajoitteita asumiselle ja loma-asumiselle, metsä- ja porotaloudelle sekä virkistyskäytölle, ei liikenteen lisääntymisestä voida katsoa aiheutuvan merkittävää haittaa edellä mainituille toiminnoille. Liikenteen onnettomuusriskin lisääntyminen on kuitenkin pienehkö ja mahdolliset vaikutukset lieviä. Ympäristöministeriö katsoo, että kaavassa ja kaavaselostuksessa on riittäväällä tavalla arvioitu ja huomioitu liikenteestä ja ke-

mikaalikuljetuksista mahdollisesti aiheutuvat lievähköt vaikutukset. Alueen toimintojen sijoittuminen tulee ratkaistavaksi yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Museoviraston lausunnossa esitettyjä kannanottoja on huomioitu kaavaselostusta täydentämällä. Ympäristöministeriö toteaa, että kaavassa ei käsitellä erityisesti muinaisjäännös- tai kulttuuriperintökohteita, ja kaavan yleismääräys ottaa riittävällä tavalla huomioon maisemansuojelun ja kulttuuriympäristön kuten myös muinaismuistot.

Maa- ja metsätalousministeriö

Maakuntakaavassa esitetään maankäyttö- ja rakennuslain 25 § 4 momentin mukaan alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen.

Ympäristöministeriö toteaa, että maakuntakaavoissa eri alueidenkäyttömuotojen osalta ei ole perusteltua edellyttää, että vaikutusten arvioinneissa tulisi tehdä eri luonnonvarojen poistumiin vaikuttavia laskelmia. Maakuntakaava ohjaa yleis- ja asemakaavoitusta, eikä maakuntakaavan perusteella sellaisenaan voida toteuttaa yksittäisiä hankkeita. Maakunnan kehittämisen ja alueiden käytön näkökulmasta metsä- tai muiden luonnonvarojen poistumaa ei ole tarpeen arvioida maakuntakaavassa.

Liikenne- ja viestintäministeriö

Vaihemaakuntakaavassa esitetään yhdystien yhteystarve kaivosalueelta länteen valtatielle nro 4. Yhdystien tarve tulee tutkittavaksi, kun kaivostoiminnan tuottamasta materiaalikuljetusten määrästä, muodosta ja kustannuksista on tarkempaa tietoa vaihtoehtojen tarkastelua varten. Ympäristöministeriö toteaa, että tämän tarkemman tiedon hankkiminen ja vaihtoehtojen tarkastelu tehdään alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Maakuntakaavan vahvistaminen

Ympäristöministeriö katsoo, että Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:ssä asetetut sisältövaatimukset. Koska maakuntakaavan vahvistamiselle muilta osin ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 3 momentista johtuvaa estettä, ympäristöministeriö vahvistaa maakuntakaavan.

Maakuntakaavan voimaantulo

Ympäristöministeriö määrää maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n perusteella maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Jatkotoimenpiteet

Lapin liiton on maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 §:n mukaisesti kuulutettava maakuntakaavan voimaantulosta.

Lapin liiton tulee lisäksi lähettää maakuntakaava tiedoksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 95 §:n mukaisille viranomaisille otettavaksi huomioon suunnittelussa, päätöksenteossa sekä alueiden käyttöä koskeviin toimenpiteisiin ryhdyttäessä.

Oikeusvaikutukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 1 momentin mukaisesti maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 2 momentin mukaisesti viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n 1 momentin mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus on voimassa maakuntakaavamerkinnot ja määräykset sisältävässä maakuntakaavan osassa mainituilla alueilla. Alueella, jolla rakentamisrajoitus on voimassa, ei lupaa rakennuksen rakentamiseen saa myöntää siten, että vaikeutetaan maakuntakaavan toteutumista.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 4 § 3 mom., 9 §, 17 §, 24 § 2 mom., 25 §, 27 §, 28 §, 29 §, 30 § 1 mom., 31 §, 33 §, 188 § 3 mom. ja 201 §
 Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999) 1 §, 10 §, 93 § ja 95 §
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 65 § ja 66 §
 Ympäristöministeriön asetus (31.3.2000) maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytävistä merkinnöistä

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Maatalous- ja ympäristöministeri

Kimmo Tiilikainen

Erityisasiantuntija

Aino Pietarinen

LIITE

Valitusosoitus

JAKELU**Päätös**

Lapin liitto, PL 8056, 96101 Rovaniemi

Tiedoksi

Sisäministeriö
Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Ympäristöministeriön päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta hallintolainkäyttölain (891/2015) 7 §:n mukaisesti toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Siltä osin, kun ympäristöministeriö on jättänyt maakuntakaavan vahvistamatta, muulla kuin maakunnan liitolle tai kunnalla ei ole oikeutta hakea muutosta (maankäyttö- ja rakennuslain 191 § 4 momentti). Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa kyseisen hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Valituksen tulee olla perillä virka-aikana eli viimeistään klo 16.15. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristöministeriön päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiamiehen valtakirja, mikäli valituksen on laatinut valittajan valtuuttama asiamies
- muut asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa. Valituskirjelmän voi viedä henkilökohtaisesti valittaja tai hänen valtuuttamansa asiamies tai toimittaa lähetin välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai sähköpostilla hallinto-oikeuden sähköpostiosoitteeseen. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Postin ja sähköpostin käyttäminen on lähettäjän vastuulla.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukainen 250 euron oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

puhelinvaihe: 029 56 42800

sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi